

Vienpadsmitā Latvijas lingvistikas olimpiāde, otrā kārtā, 2013. gada 30. martā.

Atcerēties!

Argumentējiet savas atbildes, lai varētu saņemt maksimālo punktu skaitu!

1. uzdevums (15 punkti). Doti somu¹ lietvārdi vienskaitļa nominatīvā un daudzskaitļa partitīvā², kā arī to tulkojumi:

	<i>Nominatīvs, viensk.</i>	<i>Partitīvs, daudzsk.</i>	<i>Nozīme</i>		<i>Nominatīvs, viensk.</i>	<i>Partitīvs, daudzsk.</i>	<i>Nozīme</i>
1.	<i>anime</i>	<i>animeja</i>	<i>anime</i>	22.	<i>?</i>	<i>nukkeja</i>	<i>lelle</i>
2.	<i>blogi</i>	<i>?</i>	<i>blogs</i>	23.	<i>ovi</i>	<i>?</i>	<i>durvis</i>
3.	<i>diplomaatti</i>	<i>diplomaatteja</i>	<i>diplomāts</i>	24.	<i>pallo</i>	<i>?</i>	<i>bumba; lode</i>
4.	<i>fani</i>	<i>faneja</i>	<i>fans, līdzjutējs</i>	25.	<i>pankki</i>	<i>pankkeja</i>	<i>banka</i>
5.	<i>huojunta</i>	<i>huojuntoja</i>	<i>svārstības</i>	26.	<i>pitsa</i>	<i>?</i>	<i>pica</i>
6.	<i>juhla</i>	<i>juhlia</i>	<i>svētki</i>	27.	<i>posti</i>	<i>posteja</i>	<i>pasts</i>
7.	<i>kaista</i>	<i>kaistoja</i>	<i>josla</i>	28.	<i>promille</i>	<i>promilleja</i>	<i>promile</i>
8.	<i>kaupunki</i>	<i>kaupunkeja</i>	<i>pilsēta</i>	29.	<i>pulla</i>	<i>?</i>	<i>bulciņa</i>
9.	<i>?</i>	<i>kertoja</i>	<i>reize; paralēlisms</i>	30.	<i>pullo</i>	<i>?</i>	<i>pudele</i>
10.	<i>kirja</i>	<i>kirjoja</i>	<i>grāmata; nodaļa</i>	31.	<i>putki</i>	<i>?</i>	<i>caurule</i>
11.	<i>kissa</i>	<i>kissoja</i>	<i>kaķis</i>	32.	<i>rata</i>	<i>?</i>	<i>trajektorija</i>
12.	<i>kobra</i>	<i>kobria</i>	<i>kobra</i>	33.	<i>ravinto</i>	<i>ravintoja</i>	<i>pārtika</i>
13.	<i>?</i>	<i>kolia</i>	<i>kola</i>	34.	<i>ruoja</i>	<i>ruojia</i>	<i>nelietis</i>
14.	<i>kolkka</i>	<i>kolkkia</i>	<i>stūris</i>	35.	<i>rusokki</i>	<i>rusokkeja</i>	<i>dadzis</i>
15.	<i>kurki</i>	<i>kurkia</i>	<i>dzērve</i>	36.	<i>sana</i>	<i>sanoja</i>	<i>vārds</i>
16.	<i>liero</i>	<i>lieroja</i>	<i>slieka</i>	37.	<i>savi</i>	<i>savia</i>	<i>māls</i>
17.	<i>lohi</i>	<i>lohia</i>	<i>lasis</i>	38.	<i>sisko</i>	<i>siskoja</i>	<i>māsa</i>
18.	<i>?</i>	<i>lukkoja</i>	<i>slēdzene</i>	39.	<i>taksi</i>	<i>?</i>	<i>taksometrs</i>
19.	<i>muta</i>	<i>mutia</i>	<i>netīrumi</i>	40.	<i>?</i>	<i>talvia</i>	<i>ziema</i>
20.	<i>nalle</i>	<i>nalleja</i>	<i>plīša lācītis</i>	41.	<i>vessa</i>	<i>vessoja</i>	<i>tualete</i>
21.	<i>nautiikka</i>	<i>nautiikkoja</i>	<i>navigācija</i>	42.	<i>vuosi</i>	<i>vuosia</i>	<i>gads</i>

1. jautājums. Aizpildiet tukšās vietas tabulā! Paskaidrojiet jūsu atbildes! Ja kaut kur, jūsuprāt, ir iespējama vairāk nekā viena atbilde, norādiet tās visas!

2. jautājums. Dažas somu patskaņu kombinācijas ir divskaņi (t.i. tiek izrunātas kā viens patskanis) . Par kādām uzdevumā sastopamajām patskaņu kombinācijām var droši apgalvot, ka tie ir divskaņi? Kāpēc?

¹Somu valoda - viena no divām Somijas Republikas oficiālajām valodām. Tā pieder pie somugru valodu saimes, un tajā runā ap 4,9 mln cilvēku.

²Partitīvs - locījums, kas galvenokārt izsaka daudzuma nenoteiktību.

2. uzdevums (15 punkti). Dotas dažas frāzes toki pona³ valodā:

*ma Lawi, ma Losi, ma Lowenki, ma Lowensina, ma Lusepu, ma Mesiko,
ma Motowa, ma Potuke, ma Sumi, toki Epelanto, toki Losi, toki Netelan,
toki Pelalusi*

1. **jautājums.** Pārtulkojiet tās uz latviešu valodu!

2. **jautājums.** Doti divi teikumi toki pona valodā:

*ma tomo Paki i ma tomo lawa pi ma Kanse.
toki Inli i toki lawa pi ma Juke.*

a) Pārtulkojiet teikumus uz latviešu valodu!

b) Ko varētu nozīmēt vārds *lawa* toki pona valodā?

c) Viens no teikumiem var sākumā likties kļūdaini - tur, kur it kā vajadzētu būt burtam 'l', vienā/dažos no vārdiem ir izmantots burts 'k'. Taču kļūdas nav. Pamēģiniet izskaidrot, kāpēc tad šajā toki pona valodas vārdā (vai šajos vārdos) ir skaņa /k/.

3. **jautājums.** Lielos vilcienos aprakstiet, kāda veida fonētiskās transformācijas notiek adaptējot svešvārdus toki pona valodai.

4. **jautājums.** Daudzas saknes toki pona valodā ir aizgūtas no dažādām Eiropas valodām. Ko, jūsaprāt, nozīmē *ma mama* un *toki mama* toki pona valodā?

---

3. uzdevums (15 punkti). Doti skaitļavārdi sora⁴ valodā un to vērtības:

<i>mɔnlɔy</i>	5
<i>tinʃi</i>	9
<i>miggəl-bago</i>	14
<i>miggəl-yagi</i>	15
<i>bɔkoʃi miggəl-bɔy</i>	33
<i>bakoʃi tamʃi</i>	48
<i>unʃikoʃi gəlmuy</i>	91
<i>tudrukəʃi miggəl-unʃi</i>	136

1. **jautājums.** Pierakstiet ar cipariem:

*yakoʃi bɔy
mɔnlɔykoʃi bago
unʃi*

2. **jautājums.** Pierakstiet sora valodā:

3, 38, 73, 177, 231

---

³Toki pona ir kanādiešu valodnieces Soņas Elēnas Kisas radīta mākslīga valoda, kura ir pazīstama ar savu minimālistisko 123 vārdu leksikonu un 14 burtu alfabētu. Toki pona valodu pārvalda daži simti cilvēki visā pasaulē.

⁴Sora valoda pieder pie munda valodu saimes. Tajā runā vairāk nekā 200000 cilvēku Indijas austrumu daļā. ɔ, ə, ɑ, ʃ, ʒ, ɖ - īpašas sora valodas skaņas.

4. uzdevums (20 punkti). Doti teikumi kečvu⁵ valodā un to tulkojumi:

1. **Puma ukyanchikkunataq mihun.**
Kalnu lauva ēd mūsu (manas un tavas) aitas.
2. **Ukyakuna qachuta mihunku.**
Aitas ēd zāli.
3. **Parata munarqayku.**
Mums (man un viņiem) patika lietus.
4. **Lluglla para wasiykuta kinchawan pakarqan.**
Vētra izpostīja mūsu (manu un viņu) māju kopā ar žogu.
5. **Suwa qullqiykita munan.**
Zaglis mīl tavu naudu.
6. **Qurpankukuna mihuykutataq suwanku.**
Viņu viesi zog mūsu (manu un viņu) ēdienu.
7. **Paywan phawarqanku.**
Viņi skrēja kopā ar viņu.
8. **Lluglla para qankunataq achhuykun.**
Vētra tuvojas jums.
9. **Qurpawan chinkani.**
Es pazūdu kopā ar viesi.

1. **jautājums.** Pārtulkojiet uz latviešu valodu:

10. **Qanta munani.**
11. **Kinchaykitataq wasinwan pakanku.**
12. **Qurpankukuna paywan suwanku.**

2. **jautājums.** Pārtulkojiet uz kečvu valodu:

13. Mēs (es un tu) pietuvojāmies viņiem.
14. Viņa zaglis zog.
15. Viesis pazuda kopā ar naudu.
16. Viņam patīk mūsu (mana un tava) sacīkste.
17. Kalnu lauvas posta tavu māju.

Pateicamies Aleksandram Berdičevskim, Aleksandram Sorokinam, Antonam Baronovam, Vladimiram Ļitvinskim, Darjai Orlovai, Dmitrijam Dorožko, Nadeždai Kiseļovai un Sergejam Seredenko par komplekta testēšanu.

Uzdevumu komplektu sastādījuši Artūrs Semeņuks un Aleksejs Peguševs.

---

⁵Kečvu valoda pieder pie kečumaras valodu saimes un ir visizplatītākā no vietējām valodām Andu kalnos. Tajā runā ap 9 mln cilvēku vairākās Dienvidamerikas valstīs.